

Sisäisen tarkastuksen asema ja rooli oman organisaationsa johtamis- ja hallintomenettelyiden sekä sisäisen valvonnan kehittäjänä ja arvioijana:

”Lisää tehokkuutta organisaation prosesseihin sisäisen tarkastuksen avulla ”

Osa 1. Sisäisen tarkastuksen toimintaympäristö ja tarkastajan rooli

Kurssin alussa keskitytään sisäisen tarkastuksen toimintaympäristöön ja siinä tapahtuvien muutosten tunnistamiseen ja niiden vaikutusten arviointiin: vastuulinja-malli, lait ja säädökset, ammatillinen viitekehys ja organisaatioiden järjestäytymistavat. Toisena osa-alueena on sisäiselle tarkastukselle annettu tai sen ottama rooli: varmentaja, arvioija ja/tai kehittäjä.

Osa 2. Sisäisen tarkastuksen toimintaohje

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje määrittelee sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoituksen, toimivallan ja vastuun. Toimintaohjeen muotoiluun tietyssä organisaatiossa vaikuttavat sisäisen tarkastuksen kansainvälinen ammatillinen ohjeistus, kansalliset lait, asetukset ja suositukset, organisaation hallituksen (tai sitä vastaavan) odotukset ja käsitykset sekä sisäisen tarkastuksen oma tahtotila.

Organisaatiokohtainen sisäisen tarkastuksen toimintaohje on siten lopputulema näiden keskenään ehkä jännitteisten tahojen vuoropuhelusta. Tämän kurssiosion tarkoitus on tunnistaa näiden em. tahojen pyrkimysten taustalla mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä ja herättää keskustelua niiden vaikutuksesta sisäisen tarkastuksen toimintaohjeeseen ja siten sen käytännön toteuttamiseen omassa organisaatiossa nyt ja tulevaisuudessa.

Osa 3: Tiedonvaihto, koordinointi ja luottamus muiden sisäisten ja ulkoisten arviointi- ja varmistustoimintojen kanssa

Organisaation sisäiset ja ulkoiset arviointi- ja varmistustoiminnot (sisäiset 2. vastuulinjan toimijat riskienhallinta, sisäinen valvonta, vaatimustenmukaisuus ja ulkopuoliset palveluntarjoajat) voivat olla sisäiselle tarkastukselle sekä yhteistyökumppaneita että arviointityön kohteita. Näiden tahojen työhön tukeutuminen perustuu ansaittuun luottamukseen ja niiden työn arviointi asianmukaisen perusteiden käyttöön. Osiossa paneudutaan tähän toiminta-alueeseen alustuksen, käytännön esimerkin ja yleiskeskustelun avulla.

Osa 4. Sisäinen tarkastus johtamis- ja hallintojärjestelmän ja sisäisen valvonnan kehittäjänä

Toisen kurssipäivän ensimmäisessä osiossa haetaan vastauksia kysymyksiin: miten sisäinen tarkastus pystyy itse vaikuttamaan tehtäväalueensa laajuuteen? Miten sisäinen tarkastus voi tehostaa oman organisaationsa sisäisen valvonnan kehittämistä? Miten sisäinen tarkastus voi vaikuttaa tehokkaan hallinto- ja johtamisjärjestelmän toteutumiseen? Tähän kurssiosaan liittyy myös Workshop-työskentelyä. Ryhmätöiden purku suoritetaan kurssin aikana. Tämän lisäksi ryhmätöiden ohjaajat laativat ryhmien laatimista kuvauksista kaikille osallistujille kurssin jälkeen lähetettävän kommentoidun koosteen.

Tätä työskentelymallia on käytetty jo useissa ohjaajien pitämässä koulutuksissa sekä Suomessa ja Balttien ja Skandinavian Round Table tapahtumassa, ja saatu palaute on ollut erittäin myönteistä.

Osa 5. Laadukkaan kokonaisarvion tuottaminen

Tietyillä toimialoilla valvova viranomainen saattaa edellyttää organisaation johdolta arviolausuntoa sisäisen valvonnan tilasta. Tällaisten organisaatioiden johto käyttää usein sisäistä tarkastusta tämän lausunnon varmentamiseen.

Organisaatioiden johto saattaa myös pyytää sisäiseltä tarkastukselta arviolausuntoa, joka koskee laajasti organisaation johtamis- ja hallintojärjestelmää, riskienhallintaa ja/tai valvontaprosesseja. Kokonaisarvio on sisäisen tarkastuksen johtajan ammatillinen arvio, joka perustuu useimpien yksittäisten toimeksiantojen tai muiden tehtävien tuloksiin tietyllä aikavälillä. Kurssilla käsitellään myös tällaisen lausunnon antamisen edellytyksiä.

Kysymys, joka nousee usein esille, liittyy siihen, miten voidaan määritellä sisäisen valvonnan kypsyyttä. Tähän mielenkiintoiseen asiaan perehdytään tuomalla esille jo olemassa olevia, hyvien menettelytapojen mukaisia määritelmiä sekä asiaan liittyvä käytännön esimerkki.